

Veren sivelyvalmisteen (B - Diffi) teko-ohje

Yleistä

Veren sivelyvalmiste on suositeltavaa tehdä EDTA-verestä viimeistään 3 tunnin sisällä näytteenotosta, koska veren solumorfologia saattaa muuttua niin, että se ei ole enää arvioitavissa!

Veren sivelyvalmisteen mikroskooppista tutkimista käytetään koneellisen erittelylaskennan tukena silloin, kun solulaskenta-automaatti ei suoriudu valkosoluerittelystä tai antaa ilmoituksen poikkeavuudesta. Laboratoriossa on em. tapauksissa tehtävä solujen laadullinen ja määrällinen arviointi mikroskooppisesti.

Sivelyvalmisteen laatu on erittäin merkitsevä luotettavan solujakauman ja patologisten muutosten havaitsemisen kannalta.

Laadukas sivelyvalmiste:

- Sivelyvalmiste on tehty tuoreesta EDTA-näytteestä (viimeistään kolmen tunnin sisällä näytteenotosta).
- Sivelyvalmisteen aloituspää on sopivan paksu.
- Sivelyvalmiste ohenee tasaisesti loppupäätä kohti pyörityen, muodostaen ns. 'häntäosan'.
- Sivelyvalmiste ei kosketa objektilasin reunoja, eikä mene yli sen reunoista, eikä päistä.
- Sivelyvalmiste on tasainen, eikä siinä ole aaltoja, viiruja ja / tai reikiä.
- Sivelyvalmisteen pituus on n. 2/3 objektilasin koko pituudesta (n. 2,5 - 3 cm).

Tarvikkeet:

- EDTA-näyteputki
- Pipetti, ja pipetinkärkiä tai tai lisäaineeton kapillaari veripisaran tekoon
- Mattapäiset objektilasit ja lyijykynä
- Puhdas, kuiva ja ehjä vetolasi
- Nukkaamaton sideharsotaitos / tufferi
- Näytelasien muovinen kuljetuskotelo

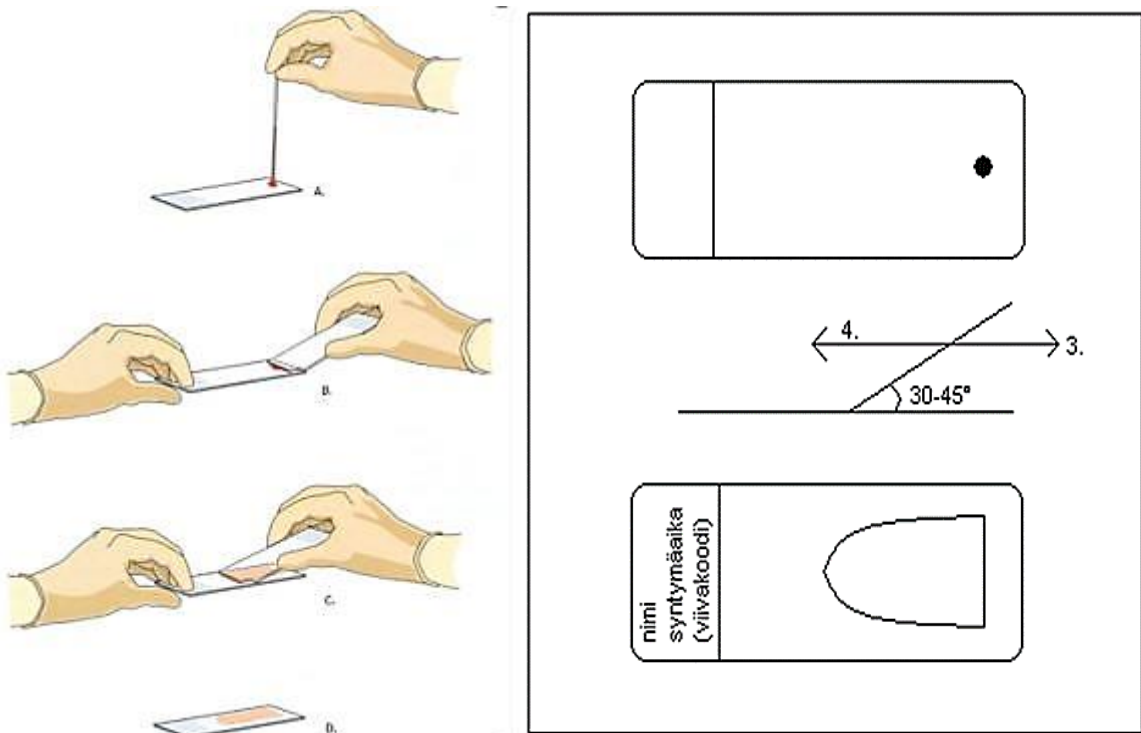
Sivelyvalmisteen teko-ohje

Veren sivelyvalmiste tulee vetää välittömästi veripisaran laiton jälkeen!

1. Sekoita verinäyte huolellisesti kääntäen putkea rauhallisesti ylösalaisin n.10 kertaa. Älä ravista!
2. Pipetoi pieni pisara verta objektilasin kirkaaseen päähän n. 0,5-1 cm objektilasin reunasta (KUVA A). Veripisara ei saa kuivua, joten jatka välittömästi seuraavasta kohdasta!

KUVA A-D

KUVA E

3. Paina objektilasia pöytää vasten ja aseta toisella kädellä vetolasi n. 30 - 45° kulmaan objektilasia vasten veripisaran eteen (KUVA B). Vedä vetolasia veripisaraa kohti niin, että veri leviää tasaisesti vetolasin reunan alle, mutta pieni veripisara jää jäljelle. Työnnä vetolasia tasaisesti objektilasin toista päätä kohti keventäen työntöä asteittain (KUVA C). Työnnön tulee olla tasainen, yhtäjaksoinen ja suhteellisen nopea. Vetolasia ei saa painaa eikä vetolasin kulma saa muuttua vedon aikana. Veri levittäytyy objektilasille tasaisesti ohentuen alkupäästä loppupäähän ja siihen syntyy pyöreästi loppuva ns. 'häntäosa' (KUVA D).
4. Kuivaa sivelyvalmiste huolellisesti heti vedon jälkeen heiluttelemalla objektilasia kädessäsi kevyesti, kunnes se on täysin kuiva.
5. Puhdista vetolasi vedellä ja anna kuivua huoneenlämmössä. Tarvittaessa kuivaa vetolasi nukkaamattomalla sideharsotaitoksella tai tufferilla.
6. Tee vähintään kaksi onnistunutta sivelyvalmistetta / potilasnäyte.

7. Kirjoita **lyijykynällä** objektilasien mattapähän potilastunnisteet (nimi, henkilötunnus ja/tai viivakoodinnumero) sekä päivämäärä (KUVA E). **Huom! Älä liimaa tunnistetarroja lasiin.** Lähetä sivelyvalmisteet muovisessa kuljetuskotelossa.

Virhe	Syy	Seuraus
Ohut sivelyvalmiste	Liian hidas veto tai liian pieni vetokulma	Erytrosyyttien ryhmitys ei ole arvioitavissa Erytrosyyttien morfologia ei ole arvioitavissa, koska normaali keskivaalennus on hävinnyt Trombosyyttien määrä ei ole arvioitavissa
Paksu sivelyvalmiste	Liian nopea veto, liian suuri vetokulma tai liian suuri veripisara	Erytrosyyttien ryhmitys ja morfologia ei ole arvioitavissa Leukosyyttien määrä ei ole arvioitavissa (hidas kuivuminen aiheuttaa kutistumista) Trombosyyttien määrä ei ole arvioitavissa
Lyhyt sivelyvalmiste	Liian lyhyt veto tai liian pieni veripisara	Hyvänlaatuinen alue jää kapeaksi
Vanha verinäyte		Morfologia kärsii, mikäli näyte tehdään yli kolme tuntia huoneenlämmössä säilytetystä EDTA-verinäytteestä
Sivelyvalmisteessa aaltoja, reikiä tai viiruja	Likainen tai epätasainen vetolasi tai veripisara ollut objektilasilla liian kauan ennen vetoa	Epäluotettava erittelytulos
Epätasainen sivelyvalmiste	Epätasainen veto, tai osittain hyytynyt verinäyte	Epäluotettava erittelytulos

Lisätietoja:

Asiakasneuvonta
09 2288 00
asiakasneuvonta@vita.fi